

Zes stappen fotoanalyse

Hulp bij het fotobespreken, met respect voor de maker, het onderwerp, de foto én de toeschouwers.

Ga aan de slag met de leden in je eigen fotoclub.

Ontwikkeld door Tom Meerman voor toepassing in fotoclubs.

De Stappencirkel

Liggend model (opvouwbaar)

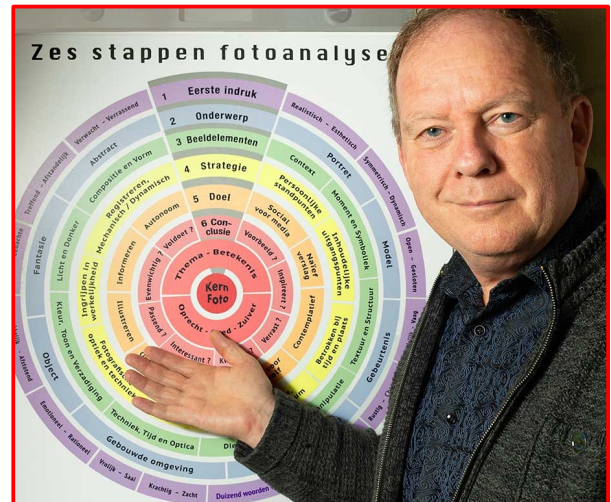
Vlaggendoek, 50x50 cm

1 stuk € 19,50

2 stuks € 32,50

3 stuks € 45,00

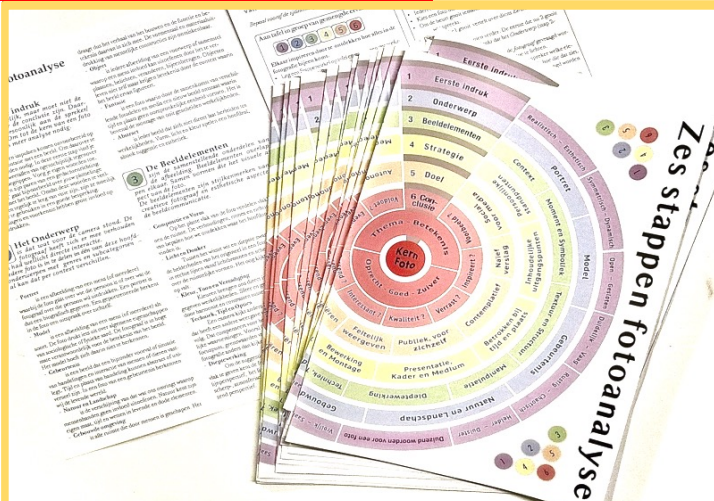
meer: € 15,00 p/st.

De Stappencirkel stand model

Forex 3mm dik, 60x60cm

In doos bezorgd. € 37,50 + *gratis verzonden.*

Cirkelblad (30x60cm), gebruik op tafel

met ruime uitleg over cirkel en toepassing.

Stevig papier, dubbelzijdig bedrukt.

Gebruik op tafel in groepjes, met stenen naar keuze.

4-6 leden, 1 cirkelblad € 10,50

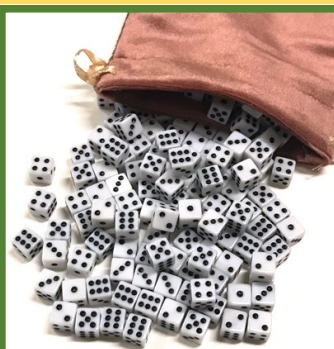
6-12 leden, 2 cirkelbladen € 19,50

12-18 leden, 3 cirkelbladen € 27,00

15-24 leden, 4 cirkelbladen € 34,00

20-30 leden, 5 cirkelbladen € 41,25

meer: € 6,75 p/st.

Dobbelstenen, 8x8x8 mm

In fluwelen zakje.

(per deelnemer zes steentjes)

6 stuks € 3,00

24 stuks € 9,00

48 stuks € 16,50

meer: € 0,30 p/st

Kleurstenen, 16x16x16 mm

in fluwelen zakje.

6 stuks € 6,50

12 stuks € 11,40

24 stuks € 21,60

36 stuks € 30,96

meer: € 0,82 p/st.

Bestellen: Stuur je e-mail met Keuzes, Aantallen en NAW naar triton@freeler.nl; factuur volgt. Verzending na ontvangst betaling. Verzending € 7,50 per bestelling (uitzondering Stappencirkel Forex bord).

Zes Stappen Fotoanalyse

Wat maakt een Fotobespreking bijzonder?

- **Elke foto toont ons een stukje van de wereld en de tijd waarin wij leven,**
en vaak herkennen we dat.
- **Elke foto is een platte afbeelding,**
waarin de *regels van de kunst* een rol spelen.
- **Elke foto is *gemaakt* door een fotovriend(in),**
en we zijn nieuwsgierig naar *hoe* en *waarom* dat maken in zijn werk ging.
- **Onder fotografen wordt (bijna) niet gefotografeerd,**
maar er wordt voornamelijk *gesproken* over foto's, fotograferen en fotografie.
- **Fotografen moeten vooral zelf deskundigheid inbrengen,**
en iedereen ontwikkelt zich op zijn eigen manier.
- **Iedereen wil een winnende foto maken, of meedoen aan de expositie, of een boek maken,**
maar fotograferen moet bij voorkeur *géén wedstrijd* zijn, maar een uitwisseling van gedachten en beleving.
- **Opdrachtgevers en jury's gaan uiteraard over de gewenste kwaliteit van de foto's, maar:**
Iedere fotograaf bepaalt zelf hoever zijn/haar ambitie reikt.
- **Fotografen willen wel in de gelegenheid zijn om hun vaardigheden op een hoger plan te brengen:**
Door het deelnemen aan activiteiten en training voor het vergroten van kennis en kunde.

Hoe bespreek je fotowerk van anderen?

- Door eerlijk en open te kijken.
- Door je voorkennis goed in te zetten.
- Door met respect voor **de foto**, **de maker**, het **onderwerp** en de **kijker** te spreken,
op zoek naar **thema** en **betekenis**.
- Door je gevoel te koppelen aan je inzicht.
- Door goed te kijken en te luisteren.

Het begint met analyseren

- Stap voor stap kijken.
- Want als je begint weet je nog niet hoe diepgaand de foto is.
- *We gaan analyseren in zes stappen, op zoek naar de kern van de Foto.*

In Zes Stappen naar de kern

In zes stappen naar de kern van een foto

Wees nieuwsgierig naar de rijkdom in het beeld en zoek verder dan jouw eigen mening.

Houd deze volgorde aan om in de analyse recht te doen aan jezelf, het onderwerp, de foto, de maker en het publiek.

1 Eerste indruk: Wat ervaar je in eerste oogopslag?

- Let op, je eerste indruk zegt iets over hoe jij kijkt.
- Reageer je op het onderwerp of op de foto?

2 Onderwerp: Herken wat hier is afgebeeld.

- Denk eerst over in welk van de acht hoofdonderwerpen de afbeelding valt.
- Benoem daarna het genre en de subcategorie.
- Denk na over het specifieke en de uitdagingen die dit onderwerp met zich meebrengt.

3 Beeldelementen: Ontleed de foto in zijn vormen- de visuele onderdelen.

- Analyseer de meest kenmerkende beeldelementen van de foto.
- Benoem welke daarvan de stijlkenmerken zijn.
- Bespreek of die kenmerken komen van het onderwerp of door de fotografie.

4 Strategie: Herleid wat de fotograaf heeft gedaan met techniek, onderwerp en visie, en waarom.

- Analyseer het handelen en de keuzes van de fotograaf.
- Benoem de uitdagingen van de gekozen aanpak.

5 Doel: Voor welk publiek en welke openbaarmaking is de foto bedoeld of geschikt?

- Context, medium en kader zijn van invloed op de betekenis.
- Sommige doelen zijn in de bespreking nog fictief.

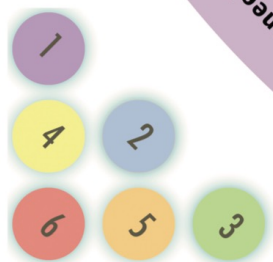
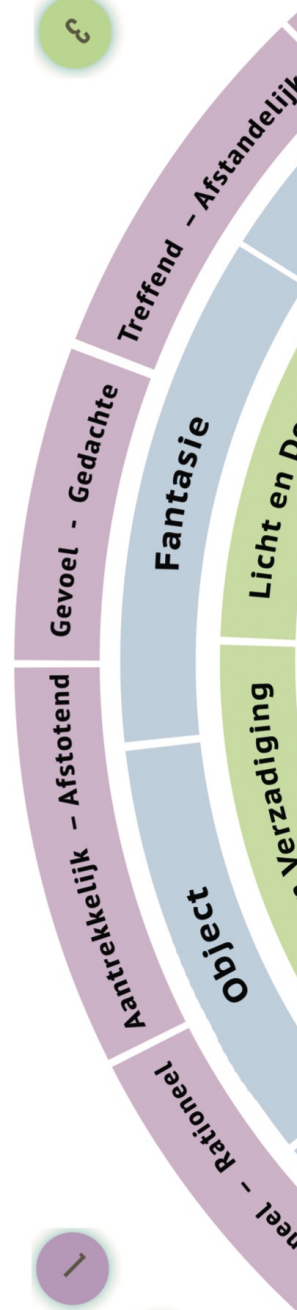
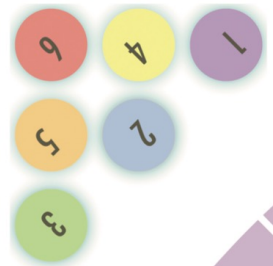
6 Conclusie: Welke relevante vragen en inzichten biedt de foto?

- Doel en beeldmiddelen komen samen in de foto.
- Foto's kunnen om uiteenlopende redenen gewaardeerd worden.
- Met open vragen sluit je aan bij verwachtingen van het publiek.
- Voor de waardering is het bepalend hoe een foto zich verhoudt tot gelijksoortige of bijbehorende foto's.
- De spreker maakt door analyse het publiek bewust van de gelaagdheid van de foto.

Kern Foto Kern van de Foto: Een goede analyse leidt tot inzicht in thema en waardering.

- Het thema en de betekenis van een foto zijn de kern van wat de toeschouwer raakt.
- Wat maakt de foto Waarachtig? Goed? Mooi?
- Spreek je uit, onderbouwd, eerlijk en met respect.

Meer diepgang: zie achterzijde en boek (QR-code)

Vier verschillende toepassingen

Hoe bespreek je een foto met de leden van de fotoclub in Zes Stappen?

Bepaal vooraf de tijdslimiet per fotobespreking.

Aan tafel in groep van gemengde ervaring

Elkaar inspireren door te ontdekken hoe alles in de fotografie bijeen komt.

- Leg een Stappencirkel op tafel en ga met een *gespreks-leider* en 4-8 mensen er omheen zitten.
- Iedereen legt zes stenen voor zich neer met zes verschillende nummers omhoog.
- Kies een foto om te bespreken.
- Ieder bedenkt bij elke stap wat die ziet in de foto en legt telkens één steen op de ring met het bijpassende getal op het gekozen vak.
- Als alle stenen gelegd zijn gaat de *gespreksleider* de ringen langs waarop ieder zich uitspreekt.
- Altijd bespreken op volgorde van 1 t/m 6 en Kern.
- Bij de kern gekomen stelt iemand een relevante open vraag die volgens diegene door de Foto wordt opgeroepen (*voorbeeldvragen* z.o.z.).
- Iedereen mag antwoorden.
- De maker kan reflecteren op de beschouwing.

Aan tafel in groep van ervaren kijkers

Van elkaars inzichten leren kijken en ideeën ontwikkelen.

- Leg een Stappencirkel op tafel en ga met 4-6 mensen er omheen zitten.
- Ieder legt zes stenen voor zich met voor iedereen één eigen getal.
- Kies een foto om te bespreken.
- Iedereen bedenkt bij de foto in elke stap wat die ziet en legt een steen in de betreffende cirkel op het vak van de voorkeur.
- Als alle stenen gelegd zijn bezien de gespreksdeelnemers de plaatsing van de stenen per vak. Opvallende keuzes worden onderwerp van gesprek.
- Altijd behandelen op volgorde van 1 t/m 6 en Kern.
- Bij de Kern gekomen wordt onderling gezocht naar consensus over de meest interessante vraagstelling en conclusies over thema en betekenis.
- Met de maker erbij wordt vooral ingegaan op de vraagstukken achter de gemaakte keuzes.

Aan tafel in groep van beginners

Oefenen in spreken over wat een foto in zich heeft.

- Leg een Stappencirkel op tafel en ga met 4-6 mensen er omheen zitten. De *fotograaf* kan ook deelnemen.
- Iedereen neemt één steen.
- Kies een foto om te bespreken.
- Om de beurt gooit iemand een steen. Het lot bepaalt dus wie spreekt.
- De eerste die 1 gooit vertelt over diens *Eerste indruk* (stap 1-Paars).
- Daarna gaat het gooien verder. De eerste die nu 2 gooit legt uit wat die denkt dat het *Onderwerp* (stap 2-Blauw) is.
- In stap 2- *Onderwerp* kan aan de *fotograaf* gevraagd worden om het *Wie-Wat-Waar* toe te lichten.
- In stap 3- *Beeldelementen* benoemt de spreker welke elementen beeldbepalend zijn en vertelt hoe die dat ziet.
- In stap 4- *Strategie* kan aan de *fotograaf* gevraagd worden het *Hoe-Wanneer* toe te lichten.
- In stap 5- *Doel* kan met de *fotograaf* worden gesproken over het *Waarom*.
- Bij stap 6- *Conclusies* en de *Kern* aangekomen kan ieder zijn inzicht of mening delen.

Voor de zaal, fotobespreker met Zes-stappencirkel

Verticaal model beschikbaar

Foto's analyseren en inzichten en waardering delen.

- De club zit in de zaal, de *spreker* staat voor de groep. Naast de foto is de Stappencirkel voor iedereen zichtbaar als richtsnoer voor de bespreking.
- Een foto altijd op volgorde 1 t/m 6 en Kern bespreken.
- De leden van de club kijken, luisteren, denken mee, en groeien naar een conclusie over de Kern van de foto.
- Voorkennis over de maker en diens andere fotowerk wordt in de beschouwing meegenomen.
- Bij de Kern aangekomen voert de *spreker* een groepsge-sprek over de relevante vraagstelling en de inzichten die de foto biedt.
- De *spreker* moet misschien een oordeel uitspreken of een keuze maken. In zes stappen is nu het begrip verworven over het onderwerp, de foto, de maker, de bedoeling, thema en betekenis. Met die onderbouwing kan de *spreker* in zijn woord- en beeldkeuze recht doen aan de foto, de maker en het publiek.

Theoretische achtergronden

FOTO'S ANALYSEREN EN BESPREKEN Waarom praten over fotografie?

Het boek met de theorie achter de cirkel

Focus op Fotografie: Foto's analyseren en bespreken
Tom Meerman

Uitvoering **Boek, paperback, kleur, 240 pagina's**
Auteur **Tom Meerman**
ISBN **9789463562188**
Gepubliceerd **2021**
Serie **Focus op Fotografie**

€ 34,99

BESTEL ▶

BESCHRIJVING   DOWNLOADS   AUTEUR   INHOUDSOPGAVE

INKIJKEXEMPLAAR

Hoe vaak overkomt het je niet dat je over een foto iets wilt zeggen en dat je even niet verder komt dan 'mooi'? Als je fotodocent bent, of redacteur, coach, jurylid, galeriehouder, recensent of fotograaf, dan heb je meer woorden nodig om uit te leggen wat je plan is, welk inzicht je hebt en waarom je keuze belangrijk is.

Met dit boek leer je in een paar heldere stappen fotografie te analyseren. Met de overzichten in dit boek benoem je eenvoudig het onderwerp van de foto, ontrafel je de beeldelementen, volg je de strategie van de maker en ontdek je wanneer en hoe foto's relevant zijn voor het publiek.

Je kunt de lijst met duizend woorden als schrijfhulp beschouwen. Je zult de negen vragen van de beeldelementen als handvat voor je openbare besprekingen uit je hoofd willen kennen. Dat foto's van betekenis veranderen als de context en het medium veranderen is na het bestuderen van dit boek geen hindernis meer, maar een verrijking van de fotografie. Je zult merken dat je publiek zich gelukkiger voelt als jij voor hen het beeld kunt verklaren.

- Directe link naar bestelpagina van Duuren Media:
https://www.vanduurenmedia.nl/EAN/9789463562188?utm_rid=39799
- Interview over het boek:
<https://blog.computercreatief.nl/een-gesprek-met-tom-meerman-over-de-gelaagdheid-van-fotos/>
- Als Videocursus in 19 lessen bij Photofacts: (*gratis proefweken*)
<https://photofactsacademy.nl/gratisproberen/?afi=242>